

De Avonturen van Yonne.

In de schaduw van vertrekkende Noormannen, tegen de achtergrond van het ongetemde Morvan-woud, begint het verhaal van 'Yonne'. In dit bergachtige toevluchtsoord, waar houthakkers de stad Parijs van hout voorzien en waar vele kloosters de stilte zochten, begint een mysterieuze ridder aan een avontuurlijke reis. Zijn kostbare vracht: een vondeling die hij op een houten vlot vervoert, bestemd voor een leven dat even levendig is als de rivier waarnaar hij wordt vernoemd.

Yonne groeit op binnen en buiten de muren van een klooster, omringd door kennis en vriendschap, niet wetend dat zijn bestemming is verweven met draden van een lang verloren erfgoed. Avonturen wachten in de mist van het Morvan-woud, dat doordrenkt is met de echo's van de oude Kelten, vol geheime kasteelruïnes, grotten en mysterieuze wezens.

In de schemering voor de eerste kruistocht kruist hij paden met paus Urbanus II en Godfried van Bouillon. Maar gedurende zijn avonturen blijft de zoektocht naar zijn herkomst voortduren, zijn ware naam die door het bos wordt gefluisterd: koningszoon, druide, of halfelf?

Yonne 's verleden is even duister als het woud zelf.

Ontdek een wereld van vriendschap van mensen en boswezens, die zijn verbonden met oude legenden en vergeten waarheden.

Dit is niet zomaar een verhaal: Dit zijn '**De Avonturen van Yonne**', een avonturenboek dat je meevoert naar een wereld waar elk blad fluistert en elke steen een verhaal vertelt.

De Avonturen van Yonne.

Hoofdstuk 1. (blz. 3)

De wonderbaarlijke komst van Yonne.

Hoofdstuk 2. (blz. 30)

Yonne en de geheime gangen in de grot.

Simon bevrijd uit handen van de rovers.

Hoofdstuk 3. (blz. 53)

Yonne en Arlán naar Clermont en ontmoeten de Paus.

Hoofdstuk 4. (blz. 72)

Pokkenepidemie in Boulogne.

Yshtar zorgt voor Godfried.

Bekentenis van Ida van Verdun.

Hoofdstuk 5. (blz. 118)

Godfrieds avontuur in het Wildpark.

Een meisje gevangen en een 'Zwijnendief'.

Hoofdstuk 6. (blz. 154)

De jacht, de wolvin en haar welp.

Hoofdstuk 7. (blz. 166)

De jacht op de Noormannen.

Ontmoeting met de bard.

Het spektakel in het moeras.

Hoofdstuk 8. (blz. 181)

Yonne en Simon naar Echternach.

De vreemde redding en de letterroof.

Yonne en Simon naar Bouillon.

Hoofdstuk 9. (blz. 208)

Yonne en Taliesin op weg naar Chinon.

Hoofdstuk 10. (blz. 247)

Yonne ontmoet Yshtar.

Ontsapping aan het vuur.

Het vruchtbaarheidsfeest Beltane.

Hoofdstuk 11. (blz. 284)

Terug in het klooster.

Koliek behandeling.

Yshtar maakt kennis met Simon en zijn vader.

Hoofdstuk 12. (blz. 300)

Yonne krijgt de dolk.

Hoofdstuk 13. (blz. 304)

Van Avallon naar Echternach.

Hoofdstuk 14. (blz. 328)

Een tipje van de sluier.

Hoofdstuk 15. (blz. 337)

De waarheid onthuld.

Personenregister (blz. 341)

Hoofdstuk 1.

De wonderbaarlijke komst van Yonne.

De slaap wilde maar niet komen. Het organiseren van de grote jaarmarkt en het dorpsfeest hielden de Abt bezig en ook zijn ademhaling was onregelmatig.

In de abdij heerste nog stilte; de meeste monniken lagen rustig in hun cel te slapen.

Broeder Vitalis had net zijn kaars uitgeblazen, hij las altijd in zijn boeken tot de dageraad, schrok vervolgens van de tijd en haastte zich naar de kerk voor het eerste getijdengebed.

Abt Guillaume hoorde het kraken van het houten bed in de cel naast hem. Tegelijkertijd werd meestal broeder Cocinus wakker om hout in de ovens van de keuken te gaan doen. De andere monniken hadden nog een beetje nachtrust voordat de zon op zou komen en het dagelijkse kloosterritme zijn gang weer zou gaan.

Maar de abt kon niet slapen, zijn ogen gingen vanzelf open en zagen het bleke ochtendlicht door de kleine nis van zijn slaapvertrek binnensijpelen.

Er kroop een vreemd gevoel door zijn lijf. Voorzichtig zette hij zijn behaarde blote benen op de koude stenen. Vervolgens stond hij op en rekte zich eens flink uit. Hij was geen kleine monnik, integendeel, hij had brede schouders, lange benen en armen, een rond hoofd met een stevige kaaklijn en een goed gevormde neus.

Zijn ogen hadden wel wat groter gemogen naar zijn smaak, maar hij kon er nog steeds goed mee kijken en daar gaat het toch maar om, dacht hij tevreden. Hij trok zijn pij over zijn hoofd en liep naar zijn werkkamer op zoek naar zijn sandalen.

Het was nog te vroeg om iets te gaan doen, de ochtendmis zou nog even op zich laten wachten. Het zachte ruisen van de rivier trok zijn

aandacht.

De abdij lag dicht aan de oever van de rivier de Yonne en er was altijd wat te beleven bij het snelstromende water. Een paar herten liepen voorzichtig langs de oevers.

Guillaume beseftte dat het vandaag een speciale dag was.

Het was 24 juni, de langste dag van het jaar. De Morvanen, de jagers van het duistere woud noemden deze dag 'Litha' en de kerk vierde het 'Sint Jans' feest. Het feest zou net als ieder jaar, gezamenlijk gevierd worden door zowel de abdij als het volk uit de omgeving, de floteurs en de Morvanen.

De Yonne stroomde zilverachtig en haastig door het landschap.

De rivier begon ergens in het ontoegankelijk gebergte rond de Mont Beuvray en mondde uiteindelijk uit in de Seine. Veel mensen hier reisden per vlot in plaats van over land, dat was veiliger. Over land reizen was gevaarlijk, struikrovers waren een plaag rond de Morvan. Reisde je over land, dan deed je dat in groepsverband, zoals de pelgrims die naar Santiago de Compostella liepen. Maar desondanks gebeurde het toch dat er zich kwalijke figuren tussen de bedevaartgangers ophielden en dat die op een nacht iedereen plunderden en van het leven beroofden. Nee, dan maar beter reizen over het water.

Zo werden ook goederen vervoerd, zoals hout, klompen, kleding en zout. Voornamelijk naar Parijs, want de Parijzenaren waren een handelsvolkje. Parijs was een grote stad met wel achttienduizend inwoners en veel huizen en kastelen. Die moesten warm gestookt worden en daarvoor was er veel hout nodig. Het hout kwam uit het bos van de Morvan en werd via de rivier de Yonne in grote vloten gebonden vervoerd.

Dit werk werd gedaan door floteurs; dat waren doorgaans gespierde

mannen, want boomstammen sturen in een rivier was zwaar werk. De floteur reisde mee op het hout om opstoppingen in de bochten te voorkomen of te verhelpen.

Tijdens de reis werd er ook gestopt bij het klooster en daar werden de monniken voorzien van de bestelde balken, voor de in aanbouw zijnde abdijkerk en daar hoorden de monniken dan ook de laatste nieuwtjes uit de grote steden.

Een warm bed, een warme maaltijd en de zegen mee voor onderweg was vaak voldoende betaling. Het was een zwaar beroep en menig boomstam-bestuurder bracht het er niet levend vanaf, als het hout ging botsen of rollen. Daardoor waren er vele weduwen in de floteurs dorpjes die links en rechts langs de rivieroeveren lagen.

Toch waren gevluchte lijfeigenen en misdadigers, die het wettelijke gezag probeerden te ontlopen, altijd van harte welkom in deze kleine gehuchten. Het zware en het gevaarlijke werk was hen goed toevertrouwd. Zodoende was het een rauw volk en er was niet voor niets een gezegde over de streek; "Wie zaken doet in de Morvan, doet duistere zaken."

Guillaume liep de steiger op en zijn ogen zochten wat zijn oren onbewust hadden opgemerkt. Ongewone geluiden en bewegingen in de verte.

Langzaam kwam een vreemd schouwspel naderbij.

Hij zag twee floteurs die op leven en dood vochten tegen een ridder. Ze sprongen lenig van vlot tot vlot. De ridder droeg maliënkleding onder een tuniek van ivoorkleurige stof. Zijn lange zilverkleurige haar waaide wild om zijn bleke gezicht.

De ridder probeerde uit alle macht de belagers van zich af te houden met een lange kantstok. Plotseling dook de ridder diep door de knieën, gooide de kantstok overboord en trok een werpmes uit zijn enkelband. Die gooide hij met grote kracht naar de dichtstbijzijnde

flotteur. Het mes boorde zich in de borst van de man. Verbaasd keek hij nog naar het mes in zijn lichaam en zakte vervolgens voorover in het snelstromende water.

Zijn metgezel schrok hier zó van, dat hij één moment niet oplette en de aanval van de ridder niet zag aankomen. De ridder trapte nu ook deze man overboord. Het vlot naderde stuurloos de bocht.

Hij had beide aanvallers uitgeschakeld met de routine van jarenlange gevechtservaring.

De ridder keerde zich om en keek naar een voorwerp op het vlot. Een wilgentenen mand. Die had Guillaume nog niet eerder opgemerkt door het hevige gevecht.

De ridder boog voorover en legde zijn hand op het deksel en het leek wel of hij wat tegen de mand zei.

Toen..., Guillaume zag het gebeuren, stootte het vlot hard tegen de linker zijkant van de steiger, slechts een paar meter van hem vandaan. Hij keek een moment recht in de lichtgevende groene ogen van de wanhopige ridder, maar het vlot kantelde en de mand gleed in het water.

De ridder wankelde in een poging de mand te grijpen, leek zich te herstellen maar verloor vervolgens toch zijn evenwicht. Ook hij verdween in het water.

Guillaume sprintte onmiddellijk naar het eind van de steiger, gooide zich op zijn buik en probeerde de ridder bij zijn tuniek te grijpen, maar zijn graaiende hand miste hem op een paar centimeter. Had de ridder niet zo'n zware maliënkolder gedragen, dan had hij de kant nog kunnen bereiken. Maar nu zakte hij spartelend naar de diepte en de snelle stroom sleurde hem voorbij de bocht, waarvandaan Guillaume als laatste nog een stukje wit tuniek zag verdwijnen in het kolkende water.

De mand dreef besluiteloos tegen de linker pijler van de steiger aan en talmde of hij verder zou gaan of daar ter plekke zou zinken. Guillaume liep haastig naar de pikhaak die gebruikt werd door de floteurs als die een vrachtje hout moesten lossen. Hij sloeg de haak met een rake houw vast in het deksel van de mand. Deze kantelde vervaarlijk maar vond aarzelend zijn evenwicht terug.

Het viel niet mee om de mand op de steiger te krijgen. Hij leek wel gevuld met stenen, zo zwaar was hij.

Gelukkig liep de steiger schuin af omdat hier het hout gelost moest worden. Dat kwam nu goed uit.

Guillaume lag op zijn buik op de steiger en probeerde de mand omhoog te trekken en zijn armen eromheen te slaan. Na kreunend wrikken en trekken kwam de mand schommelend op de steiger.

Guillaume krabbelde weer overeind en bekeek de mand eens beter. Een goede mand was het, mooi en vakkundig gevlochten.

Het deksel sloot zich aan beide zijden door middel van een leren lus die om een gevlochten knop viel.

Het had ook niet veel langer mogen duren, dacht de abt. Het riet van de mand had zich al volgezogen met water. Hij maakte beide lussen los en tilde het deksel van de mand.

Op dat moment had Guillaume het gevoel dat de wereld stilstond, hij hield zijn adem in. In de mand lag een kind. Een heel klein kind, met helder groene ogen die stil naar hem lagen te kijken. Ontzet keek de abt nog eens naar de rivier, naar de plek waar de opbollende tuniek van de ridder om de bocht was verdwenen, in de hoop dat het niet waar was wat hij daarnet had gezien. Onwillig keek hij weer terug naar de mand waarin het mensje lag. Naast het kind lag iets wat gewikkeld was in een doek.

Ontevreden begon het kind geluidjes te maken, zijn dekontje was helemaal nat geworden. Guillaume voelde plotseling de koelte van de ochtendbries en beseftte dat hij het kind droog moest zien te krijgen. Heel voorzichtig pakte hij het trappelende bundeltje op en vleide het automatisch met zijn beide grove handen tegen zijn borst. Hij voelde zich onhandig en realiseerde zich dat het lang geleden was sinds hij een kind had opgetild. Hij kromde zijn warme lichaam om het kleine wezentje.

Er was geen mens in de buurt waar hij dit kind aan kon overgeven. Hij voelde het gewicht van de plotseling ontstane verantwoordelijkheid op zich drukken. De zorg voor dit kind, dat volkomen overgeleverd was aan de goede of slechte bedoelingen van zijn vinder.

De abdij lag er nog steeds stil en ogenschijnlijk levenloos bij. Er was nog maar een enkele monnik uit de veren. Over niet al te lang zou het klooster gonzen van de activiteiten, maar nu zou hij alleen nog maar Cocinus in de keuken vinden.

Hij liep de steiger weer op richting de kloosterpoort.

De poorter, een voormalige huursoldaat op leeftijd, keek slaperig op van zijn bank in de nis en merkte niet eens dat de abt een bundeltje bij zich droeg. Deste beter dacht Guillaume die geen zin had om alles uit te leggen. Dat kón hij ook niet, bedacht hij, want 'wat' had hij nou helemaal 'gezien?' Vechtende floteurs met een ridder, die elkaar afmaakten op een vlot, waarop een mand met een zuigeling vervoerd werd.

Raar verhaal zou iedereen dat vinden, hijzelf ook.

Het kind lag inmiddels zachte geluidjes te maken tegen de brede warme borst van de monnik, die heel even zijn armen opende en nogmaals keek wat hij nou precies in zijn armen hield.

Het kind sperde zijn oogjes open in klagelijke onvrede en keek

Guillaume boos aan terwijl zijn mondje open ging om een luid gekrijs over de binnenplaats te laten klinken.

Guillaume smoorde het geluid onmiddellijk onder zijn pij en verhaastte zijn tred zodat hij bijna hollend de warme keuken binnen kwam.

Cocinus, die net bezig was om een grote ketel haverhoutpap voor het ontbijt klaar te maken, keerde zich om. Wat was er aan de hand en wie maakte er zo'n misbaar?

Hij wou net een uitbrander uitdelen aan de binnenkomer, toen hij abrupt zijn mond weer sloot bij het zien van wat deze in zijn armen geklemd hield.

Met de pollepel nog waarschuwend omhoog deed hij voorzichtig een stap naar voren om het bundeltje te bekijken.

Guillaume strekte onmiddellijk zijn armen uit, om het bundeltje aan Cocinus te geven, maar dit was niet de bedoeling van de zuigeling, die acuut het keldergewelf vulde met hartverscheurend gehuil.

Beide broeders staarden elkaar wezenloos aan.

"Hoe, wat?" bracht de kok stamelend uit.

"Dat geeft nu even niet", zei Guillaume "we moeten het verschonen, het is nat."

"Nee hoor, dat doe ik niet", zei de kok beslist; "ik heb nog nooit zo'n ding verschoond."

"Ik zeker wel", sprak de abt, terwijl hij het kind in de armen van de kok drukte: "ik weet helemaal niet hoe zoiets moet."

"Het heeft vast ook honger", dat was natuurlijk iets wat alleen een kok maar kon bedenken. Cocinus keek in het rond. "Pak dat linnen lapje eens en doop hem in die pan met melk." Overvallen door de bevelende toon deed Guillaume wat hem opgedragen werd en dompelde het doekje in de grote melkpan. De melk was nog niet aan de kook en voelde warm aan.

De kok had zich al over zijn schrik heen gezet en begreep hoe hij nu moest handelen. Met zijn andere vrije hand greep hij enkele grote doeken die over een hekwerk hingen te drogen voor het haardvuur. Hij pakte het gesopte papdoekje van Guillaume aan en wreef daar zachtjes mee over de lippen van het kind.

Even later zoog het kind alsof zijn leven er vanaf hing en de beide broeders doopten de doek net zolang in de melk totdat het kleine wezentje tevreden stopte met zuigen.

Cocinus legde het bundeltje in de warme doeken op de vloer voor het vuur van de open haard. De twee keken elkaar triomfantelijk aan. Dat hadden ze maar mooi even gefikst, alsof ze het al jaren zo hadden gedaan.

Guillaume en Cocinus bogen zich over het kleine wezentje.

“Tjonge, wat had die een honger”, zei Cocinus. “vertel me nu dan eens hoe je daar aangekomen bent.”

Guillaume vertelde over zijn slapeloze nacht en zijn aandrang om naar de rivier te gaan en vervolgens het verhaal over het gevecht op het vlot. Op het moment dat hij wou gaan vertellen over het binnenhalen van de mand, realiseerde hij zich plotseling dat hij de mand achtergelaten had op de steiger.

“Cocinus, kom gauw mee”, onderbrak hij zichzelf en sprong op naar de deur.

“Wacht, je kunt toch maar niet zo weg lopen” snauwde de kok. Hij keek in de rondte en vond een houten wastobbe. Daar legde hij snel het kind in, plaatste het haardscherm tussen de tobbe en het vuur, holde snel achter Guillaume aan die al via de grote ommegang op de binnenplaats was aangekomen. Ditmaal stond de poortwachter paraat achter zijn hellebaard en deed zijn best zijn nieuwsgierigheid niet te laten blijken.

“Goedemorgen” groette de abt in het voorbijgaan en probeerde zo

normaal mogelijk zijn weg te vervolgen. De ogen van de poortwachter volgden het tweetal argwanend totdat ze verdwenen waren achter de bocht van de kloostermuur.

Aan de overkant van de weg, aan het eind van de steiger stond nog steeds de mand. Cocinus vroeg "Is dat hem?" en haastte zich erheen. "Ja, gelukkig hij staat er nog." zuchtte Guillaume opgelucht.

Samen namen ze de mand op en tilden hem via de zuidpoort het kloosterplein over. De poortwachter zag hen zwijgend vanuit zijn ooghoeken langskomen, durfde zijn mond niet open te doen maar fronste nadenkend zijn zware zwarte wenkbrauwen. Ondertussen waren enkele vroege monniken al onderweg naar de kloosterkerk. Na een snelle blik in de keuken zagen ze dat het kind vredig lag te slapen en abt Guillaume mompelde dat hij moest opschieten. Hij mocht niet te laat komen voor de ochtend dienst.

Snel liepen ze met de mand door naar zijn kamer.

De abt maakte de houten deur van zijn vertrek open met zijn sleutel en binnengekomen zetten ze de zware mand voor de schrijftafel.

Op de schrijftafel merkte hij plots een leren buidel op die er eerst nog niet had gelegen. De abt wist dat heel zeker want hij liet zijn schrijftafel altijd opgeruimd achter.

"Toen wij binnenkwamen met de mand, Cocinus, was mijn deur toch afgesloten, niet?"

"Ja, Guillaume, dat was hij, want het slot knarst en de deur kraakt al zolang jij hier woont en dat geluid vind ik erg vervelend. Dus wees gerust, er is vast niemand in jouw kamer geweest. Waarom vraag je dat?"

"Wel, er ligt een beurs op mijn schrijftafel die er niet was toen ik wegging", zei Guillaume. Ze keken samen in de richting van de buidel en Cocinus pakte het na een knik van zijn vriend op en opende het sluitkoord. Hij verstarde in die beweging toen hij zag wat hij in zijn

handen hield. Gouden munten, vele gouden munten...

In de buidel zat ook een in blauw fluweel uitgevoerd etui, waarin zich tot hun verbazing een dolk bevond.

Op de handgreep stonden aan beide zijden, een man en een vrouw afgebeeld. Aan de ene kant waren ze in een innige omhelzing, aan de andere kant speelden ze samen op een luit en een fluit.

De dolk was ongeveer vijftien centimeter lang. Het was gemaakt van gehard ijzer, waarover een handvat van gedreven zilver was geschoven.

Onder de afbeeldingen van de man en de vrouw ontrolde zich een banderol met tekst.

Er stond: *'Myen hart'* en de tekst dat het *'lijden doet als je van je lief scheiden moet.'*

Verwond ben ik van binnen

Mijn harte doet mij seer

Ik mag u niet beminnen.

Sien wij ons ooit weer...

Myen harte is gebroken,

Twee helften koud als staal

Van 't ouderschap verstoken

door liefdes tribunaal.

Op het lemmet een gravering door fraaie bladerranken omwonden:
'Cura pro futuro' Zorg voor de toekomst...

De beide mannen keken elkaar lang en nadenkend aan, geen van beiden sprak een woord...

De ochtenddienst was verwarrend voor Guillaume. Hij was er met zijn hoofd niet goed bij en moest elke keer aan het gebeurde denken.

Wat moest hij met de kleine wurm aanvangen en waar kwam het vandaan? Waarom werd er een kind in een mand vervoerd en van wie was die mand? Was de mand van de floteurs, of van de ridder...? Maar dát het een belangrijk kind was, dat drong steeds meer tot hem door.

En nu was die zorg in zijn handen gelegd.

De dienst duurde hem eigenlijk te lang. Hij wilde zijn broeders in kennis stellen. Ze hadden al wat gemerkt, dat was duidelijk, hij kon zich niet concentreren, zijn Latijn werd haperend en er werden vragende blikken zijn kant uit geworpen. Hij beëindigde de dienst en na het laatste 'Amen' sprak hij:

"Broeders, ik heb een mededeling" en vertelde in grote lijnen wat hem was overkomen. Een verbaasd gefluister ritselde door de kerk. Hij vertelde niet over de verdere inhoud van de mand maar alleen over het gevonden kind en dat hij openstond voor raad en goede adviezen. Toen hij klaar was met zijn verhaal viel er een diepe stilte. Hij besloot met de woorden "Aduva me cum solution." 'Help mij met een oplossing.'

Hij vroeg verder niets, stelde niets voor en verliet de gebedsruimte met deze mededeling. Ze konden er mee doen wat ze wilden.

In de kruisgang op weg naar de keuken hoorde hij haastige voetstappen die hem snel inhaalden.

Broeder Artifex die zich bezig hield met het bouwen van de nieuwe abdijkerk kwam naast hem lopen. Na een poosje sprak Artifex met bezorgde stem.

"Dit kind kunnen wij hier niet gebruiken, heer abt" en keek de abt bezorgd aan. "Hij zal naar een min toe moeten."

"Daar had ik ook al aan gedacht", mijmerde Guillaume, weet jij iemand die een mondje extra kan voeden?" De man liep een poosje zwiingend en in gedachten verzonken naast hem.

Artifex was degene die de omgeving en de mensen buiten het klooster het beste kende, want hij zorgde voor de nieuwbouw van de abdijkerk en organiseerde de werkbesprekingen met de voormannen. Hij was de enige broeder die buiten de abdij woonde. Hij kende de werkers en hun families bij naam en toenaam.

“Nou, ... dat zou zomaar eens kunnen,” sprak Artifex.

“zoals je weet hebben we vorige week de voorman Hiram moeten begraven. Hij viel bij het inspecteren van het middenschip van de steiger en brak zijn nek. Zijn vrouw was hoogzwanger en beviel niet lang daarna in trieste omstandigheden. Nu heeft ze een kind, maar geen echtgenoot die hen kan onderhouden.”

De abt knikte bedachtzaam en sloeg zijn arm om de bouwmeester heen.

“Wil jij haar vragen of ze genoeg melk heeft voor twee kinderen, Artifex?”

“Zeker Vader, ik zal naar haar toegaan. Maar”, aarzelde hij met half opgestoken wijsvinger “deze vrouw is misschien niet helemaal wat u wenst. Ze is een Morvaanse en zoals u weet hebben die hun eigen goden en gewoontes. Men zegt zelfs dat ze de dochter van een druïde is.”

“Ja, ja, dat weet ik, ze stammen af van de oude Kelten, het is een opmerkelijk volk, maar we hebben op dit moment echter geen keus. Het kind moet snel gevoed worden en zij heeft melk. Dan hebben we in ieder geval voorlopig een oplossing voor ons probleem. En als het kan, wil je haar dan gelijk hiernaartoe meenemen want onze vondeling schijnt een hongerig ventje.”

De bouwmeester knikte kordaat en sloeg rechtsaf waar de abt linksaf naar zijn vertrekken liep.

Artifex liep het plein over en ging door de poort naar buiten. Het was niet ver naar het huisje van de vrouw, maar Artifex wilde snel terug

zijn voor werkoverleg en de voorbereiding voor de feestelijkheden. Het was werkelijk een prachtige dag en de zon scheen behaaglijk. Hij liep langs het ommuurde kerkhof en de grote kruidentuin die 'Deichtire' vakkundig verzorgde.

Hoe moest hij het vragen aan de arme vrouw? Hij klopte aan bij het kleine huisje met muren van gestapelde stenen. Het was heerlijk koel binnen en toen zijn ogen aan het duister gewend raakten, zag hij de vrouw zitten. Deichtire had een grote boskat op schoot met een lange dikke staart en puntige oren met harige pluimpjes. Het beest staarde de binnenkomer onverschillig aan en bleef onverstoorbaar liggen waar hij lag. De vrouw schommelde een wiegje met haar linker hand en maakte een rustige indruk, maar toen ze haar donkere krulhaar uit haar gezicht wreef, zag hij daarop de sporen van diep verdriet.

Guillaumes aandacht werd afgeleid van de dolk, door tumult bij de poort. Daar was wat gaande. Enkele monniken lieten hun arbeid in de steek en liepen op een edelman af die net was aangekomen en door de toegesnelde stalknecht van zijn paard geholpen zou worden. Het paard draaide en briepte en schraapte zijn hoeven over de stenen. Het was helemaal bezweet en liet zich moeilijk bij de teugel pakken door de jongen. Twee monniken posteerden zich aan weerszijden van het beest en door de zachte woordjes van de paardenjongen kalmeerde het, zodat de berijder af kon stijgen. Dat deed de man met een zwierige zwaai van zijn wapperende mantel en Guillaume herkende in deze bravoure zijn broer.

Terwijl ook de beide pages die achter hem aankwamen afstegen, keek Maurice hoopvol omhoog en zag zijn broer achter het lichtgroene venster. Hij stak zijn hand in de lucht en zwaaide. Guillaume zwaaide glimlachend terug. Hij was door alle gebeurtenissen helemaal vergeten dat zijn broer zou komen.

Maurice bracht ieder jaar 'Sint Jan' door bij zijn broer.

Hij was de enige schakel tussen hem en zijn moeder, die hij zelden meer zag.

Terwijl de ridder zijn weg vond naar de kamer van de abt, wikkelde deze de dolk weer in de doeken en legde het in de kledingkast tegen de muur, die tevens dienst deed als zitbank voor gasten. Verheugd liep hij zijn broer tegemoet.

Halverwege de trap vielen de broers elkaar in de armen en klopten elkaar hard op schouders en rug.

"Heb je een goede reis gehad, Maurice?"

"Jazeker, broer, reken maar. Ik ben altijd heel gelukkig als ik deze kant op mag, de Morvan is zó mooi in dit seizoen. Zie je dat zelf ook nog wel als je hier woont?"

"Zeker wel, maar ik wed dat jij ook niet elke dag de schoonheid van jouw omgeving bejubelt, terwijl Boulonge ook een prachtige bosrijke streek is toch?"

Zo liepen ze met de armen om elkaar geslagen broederlijk de kamer in.

"Zal ik een maaltijd voor uw broer klaarmaken, abt?" vroeg Cocinus toen hij de broers de trap op zag lopen.

"Goed idee, kok." antwoordde Maurice in plaats van zijn broer en grijnsde breed.

Maurice zette zich op een stoel aan de schrijftafel met zijn kin in zijn handen. Hij keek zijn broer doordringend aan en vroeg aan Guillaume of alles wel goed was, hij zag zo bleek.

Guillaume keek spiedend door de kamer of alle gevonden voorwerpen wel veilig weggeborgen waren.

Maurice volgde de blikken van zijn broer en krulde zijn wenkbrauwen.

"Ben je wat kwijt, broertje?" vroeg hij nieuwsgierig en zag

tegelijktijd de mand in de hoek van de kamer staan.

“Wat is dat voor een mand, zit er iets belangrijks in? Kom op, waarom doe je zo geheimzinnig, wat kan jij daar nu in hebben wat het daglicht niet kan verdragen? Jij, als opperste gezag van dit godshuis?”

Hij liep om Guillaume heen en lichtte vrijpostig het deksel van de mand.

Guillaume zeeg vermoeid neer op de zitbank; wat moest hij nou tegen zijn broer zeggen? Hij zou er toch wel achterkomen dat er een baby in de keuken lag. Het beste was om maar open kaart te spelen, wie weet kon Maurice een ander licht op deze vreemde zaak laten schijnen.

Guillaume vertelde voor de zoveelste keer die ochtend het merkwaardige incident op de rivier, met alle details zo waarheidsgetrouw mogelijk en hij liet niets weg. Ook zijn onvermogen om de ridder te helpen toen die naar de bodem zonk en om de bocht verdween. Dat had hem erg aangegrepen. Hier moest hij even diep ademhalen. Toen ook nog zijn onbeholpenheid om een baby op te pakken. En hoe ze het kindje gedroogd en gevoed hadden. Zijn broer luisterde ademloos toe, wat een apart avontuur!

“Wat ga je nou met dat kindje doen, je gaat hem toch niet houden?”

“Ik heb er nog niet over nagedacht, het is vandaag ook nog feest en ik moet nog het een en ander regelen. Er is al een broeder onderweg om een min te halen, dat is nu de eerste zorg. Hij zal wel zo terugkomen, denk ik.”

“Mag ik die dolk eens zien?” vroeg Maurice. “Misschien herken ik hem wel, dat zou al een begin zijn.”

Guillaume opende de klep van de zitkist en gaf de dolk voorzichtig aan zijn broer. Deze legde het scherpe wapen op de rug van zijn hand. Hij floot bewonderend.

“Dat is niet mis, Gui, dat is niet mis!”

Het is een goed en mooi gemaakt wapen en zéker niet van een arme ridder, maar verder kan ik er niets over zeggen...”

Hij maakte zijn zin niet af. Het leek alsof hij er wel degelijk wat over wou zeggen maar niet op de woorden kon komen.

“*Cura pro futuro*” ... Die woorden had hij al eens eerder gezien...

Na een klop op de deur kwam Cocinus binnen met een grote pul bier en een in een deeg gebakken brei die bestond uit appels en peren.

“Zo, heren, de inwendige mens behoeft ook verzorging na zo’n avontuur.” opperde hij, daarmee aangevend dat hij had begrepen dat Guillaume alles al aan zijn broer had verteld. De kamer vulde zich met heerlijke geuren en beide mannen leunden verwachtingsvol naar achteren totdat Cocinus twee nappen gevuld had.

Maurice veegde zijn mond af met de rug van zijn hand toen hij dorstig enkele ferme slokken van het gerstenat had genomen. Hij wreef zich in zijn handen bij het zien van zijn met appelbrei gevulde kom.

“Dat ziet er lekker uit, keukenmeester, weer één van je beroemde gerechten? Kom maar op, ik zal er eens goed voor gaan zitten.”

En nog vóór dat Cocinus zijn drinknap voor de tweede keer gevuld had, had Maurice zijn kom al op en zette hem met een dankbare blik en een ferme klap op tafel.

Op het binnenplein liep Artifex naast een vrouw die een kind op haar arm droeg. Zij was een statige vrouw met lang bruin, krullend haar en droeg een groene Morvaanse mantel, die in drieën plooiden vanaf haar schouders. Samen liepen ze de houten trap op naar de kamer van de abt. Na het “Binnen” opende Artifex de deur voor haar en samen stonden ze voor de abt en de twee andere mannen.

“Gaan jullie met mij mee om het poppenspel te bekijken?” vroeg Cocinus aan Maurice en Artifex. Gedrieën liepen ze met een respectvolle hoofdbuiging langs de Morvaanse de kamer uit. Cocinus

had altijd door wanneer de abt geen gezelschap wenste. Maurice keerde zich in de deuropening nog even om, om een keurende blik op de min te werpen, zijn wenkbrauwen trokken bewonderend omhoog en zijn lippen maakten een fluitende beweging. Abt Guillaume keek hem misprijzend na.

Je zag aan Deichtire dat ze de vrouw van een voorman geweest was, ze had een zelfstandige, nét geen brutale oogopslag

“Hoe heet jij en hoe heet je kindje?” vroeg de abt vriendelijk.

“Mijn naam is Deichtire, mijn zoon heet Arlán en ik was getrouwd met de voorman Hiram. De voorman van de steenhouwers die omgekomen is bij de bouw van uw nieuwe kerk.”

Ze sprak op een licht beschuldigende toon, dat kon Guillaume wel begrijpen. Ze was voorlopig nog niet over haar verdriet heen en had nog niet alles kunnen verwerken.

“Dat heb ik vernomen en dat doet mij ook veel verdriet. Ik heb gehoord dat uw echtgenoot een goede vakman was en geliefd bij zijn werkers. Het is niet alleen voor u maar ook voor ons een groot verlies. Ik hoop dat u dat enig troost kan bieden. Maar nu heeft het klooster er een ander probleem bij. Er is een kindje dat moedermelk nodig heeft. Bouwmeester broeder Artifex heeft u aanbevolen als min. Zou u hier genegen toe zijn?, U krijgt er uiteraard goed voor betaald.”

“U bedoelt dat ik geld zal krijgen voor mijn melk?”

“Zeker en u zult genoeg krijgen om beide kinderen in een propere en rustige omgeving van hun levensbehoeften te voorzien.

U moet beloven dat u goed voor uzelf en de jongens zult zorgen zodat U en de kinderen gezond blijven. Ik hoop dat uw woning voorziet in die opvang, voorlopig voor een jaar. Wij zullen proberen de nodige aanpassingen voor dit doel te verwezenlijken. Daarna komt

u iedere dag naar de abdij, alwaar een kamer in gereedheid gebracht zal worden. Dat zal de kinderkamer zijn, waar de kinderen ook hun eerste onderwijs zullen krijgen totdat ze oud genoeg zijn om naar school te gaan.”

De vrouw knikte bedachtzaam een paar keer langzaam met haar hoofd en vroeg, “Waar is het kind nu?” De abt glimlachte en zei: “Volg mij maar.”

Bij het binnentreden van de keuken merkte Guillaume enkele broeders op die over de wieg gebogen stonden in een houding alsof ze het kindje Jezus zélf in de keuken gevonden hadden... Maar toen ze de abt en de vrouw ontdekten in de deuropening, hadden ze plotseling allemaal haast om weg te komen.

Deichtire boog zich over het geïmproviseerde wiegje en het kind keek haar met zijn grote groene ogen aandachtig aan. Het strekte zijn knuistjes uit en greep één van haar lange donkere krullen. Deichtire nam het op en vleide het tegen haar lichaam aan. “Hoelang is het geleden dat hij gevoed is?” vroeg ze en ontknoopte haar hemd terwijl ze zich omdraaide met de beide baby’s en op een stoel in de hoek ging zitten. De abt draaide zich discreet weg van dit intieme tafereel en zo was de eerste ontmoeting van het kind met zijn nieuwe moeder en broertje een feit.

Vanaf buiten de keuken klonken er opgewonden stemmen. De poppenspelers waren schijnbaar gearriveerd en zouden gaan beginnen met hun voorstelling. “Gaat u maar rustig kijken heer abt, ik ben hier nog wel even met de kleintjes bezig. Zodra ik klaar ben, kom ik naar u toe.”

Guillaume liep de kant van het rumoerige marktplein op. De kleren van de mensen vormden een kleurrijk palet. Iedereen had zijn mooiste kleding aangetrokken. Het plein was gevuld met honderden mensen uit alle windstreken; marskramers uit Lombardije,

tinnegieters en koperslagers uit Vlaanderen en jonge deernen gevolgd door uitbundige jongemannen. Ook flotteurs met kleine bospaardjes, die muurdelen van gevlochten wilgentenen achter zich aantrokken om marktkraampjes mee op te bouwen en verder handelaars die hun waren hadden uitgesteld op geschraagde planken. Overal hingen gekleurde linten. Kleine groepjes Morvaanse jagers uit het woud die door de abt gevraagd waren om de orde te handhaven keken waakzaam zwijgend in het rond. Ze hielden hun ogen gericht op elke beweging die binnen en buiten de muren plaatsvond. In de bomen langs de Yonne vielen lichtstralen op het ritzelende bladerdak. Het drukbezochte kloosterdorp was zichtbaar én onzichtbaar beveiligd.

Op het marktplein hadden de poppenkastspelers de wagens tegen de kloostermuur gezet en waren bezig met het opbouwen van de poppenkast. Kinderen en ouders zochten al druk naar zitplekjes op de harde stenen. Nieuwe ontwikkelingen uit het hele land en soms ook uit gebeurtenissen uit verre landen werden door de poppenspelers uitgebeeld, verwoord en bezongen.

Vandaag zou het volk weer dingen horen, waar ze het weken, zo niet maanden over zouden hebben met elkaar en het goed, dan wel luidkeels áfkeuren.

Het was zeer rumoerig op het plein en er heerste een feestelijk stemming. De vele wapperende vlaggen afkomstig uit diverse graafschappen uit de buurt, gaven aan dat het vandaag een belangrijke dag was en dat er vele edelen aanwezig zouden zijn.

Alsof er gewacht was op de abt, ging bij de poppenkast het gordijn omhoog.

Op het slotplein van het toneel stonden paarden en edelen klaar om op jacht te gaan. Ze waren allemaal opgewonden en hadden duidelijk

zin in de jacht. Het publiek liet een diepe zucht horen toen ze de prachtige kleuren van de kleding van de edelen zagen. Schitterende wimpels uit de ramen van de torens gestoken, toonden dat de bewoners van het kasteel thuis waren. De poppenspelers in de tent maakten hoeftrappel geluiden en in de verte was het trompetgeschal van een naderende heraut hoorbaar. Alle ruiters draaiden gelijktijdig hun hoofd om naar achteren. Daar komt de boodschapper het toneel op. De ruiter nadert tot voor de edelman en knakt dubbel in een buiging.

“Heer Willem ik breng u nieuws uit Engeland. De Engelse koning Edward is dood, maar er is gelijk een nieuwe koning gekroond. Die zelfde dag nog. De nieuwe koning heet Harold, voorheen graaf van Wessex.” Het publiek hield nu hoorbaar de adem in, het was algemeen bekend dat Willem de nieuwe koning van Engeland zou worden, omdat Harold met zijn handen op twee relikwieën plechtig had gezworen dat hij Willems aanspraak op de Engelse troon zou steunen. Nu had hij die eed gebroken!

Willem sprong van zijn paard af en riep boos

“Neen, de kroon van Engeland zal de mijne zijn!!! Laat mijn adviseurs onmiddellijk naar Rouen komen en waarschuw alle Normandische en Bretonse edelen om mij te voorzien van zevenhonderd oorlogsschepen. Ik wil een leger hebben van minstens 10.000 man sterk. Als de Vlaams Franse huurlingen meevechten, kunnen we de Engelsen verslaan, op hun eigen grond, zeg ik jullie. De verraderlijke Angelsaks Harold moet op eigen bodem een lesje worden geleerd. De Engelse troon behoort maar aan één iemand toe en dat is beslist niet Harold. We zullen ze in hun eigen zand laten bijten. Á Rouen!”

Het publiek slaakte een zucht van bewondering voor zulk een dapper man die zulke stoere woorden sprak. Het gordijn ging dicht en de decors vliegensvlug gewisseld. Er klinkt geroezemoes over het plein

en enkele kleine jongetjes herhalen de heroïsche kreet: “Á Rouen!” En snellen achter elkaar op hun denkbeeldige strijdrossen met geheven houten zwaarden op de verraderlijke legers van de leugenachtige Harold af.

Op dat moment gaat de bel voor het tweede bedrijf en de gordijnen gaan vrijwel meteen open, alsof de poppenspelers het publiek geen tijd willen geven om uit de emotie van geestdrift te ontsnappen, voor dat het verhaal verder kan gaan.

Op het decor zijn nu eindeloze grasvlakten van het slagveld te Hastings te zien, omzoomd door wouden in de kleuren van de opkomende zon. Langzaam nadert er een stoet ruiters in de verte met de banieren van Koning Harold. Daarachter een strompelende stoet voetsoldaten. Gewikkeld in bandages en met gespalkte armen en benen. Twee poppen voeren het woord. Ze kreunen en steunen en zijn zeer verontwaardigd.

“Een schande is het, een beproeving! De Vikingen hebben we verslagen in het Noorden en nu moeten we al, zonder tijd om te hergroeperen, onze gewonden te verzorgen, óf onze gesneuvelde broeders te begraven, opnieuw de strijd aangaan. We hebben in drie dagen tijd 65 mijl moeten lopen en velen van ons zijn er zeer slecht aan toe. Deze slag is gedoemd, zeg ik je, gedoemd!” en de arme soldaten strompelden van het toneel af. Het gordijn ging half dicht en er klonk van achter het gordijn drukke bedrijvigheid van een snelle decorwisseling.

Toen het gordijn weer opengetrokken werd, was er een strijdgewoel zichtbaar van boogschutters en voetvolk met knotsen. Het oorverdovende geschetter van de aanvalstrompetten zorgde dat de toeschouwers het haar op hun hoofd en armen voelden rijzen. Vervolgens klonken er stervenskreten, maar ook aanmoedigen van bevelvoerders om stand te houden. De Engelse soldaten hadden

de aftocht ingezet, achternagezeten door de soldaten van Willem. Nu klonk er plotseling een aanvalssignaal en als op afspraak draaiden alle Engelse poppen zich om, om de tegenaanval in te zetten. Het publiek hield de adem in, dit hadden ze niet verwacht, wat een dappere soldaten waren dat, die Engelsen!

Vanuit de wriemelende massa klonk plotseling de kreet “Willem is dood!!!” en als bij toverslag stopte iedereen met vechten. Echter, één pop kwam vanachter door de massa, rijdend op zijn witte strijddros. Het was **Willem!!!** Hij gooide zijn vizier open en riep “Ik ben niet dood. Vécht ridders, vecht voor God en vaderland!!!”

Vrijwel meteen daalde er een regen van pijlen over de Engelse linies en vele poppen vielen om. Een gejuich weerklonk van de soldaten van Willem en onmiddellijk draaiden alle poppen weer om en het Engelse leger werd het podium afgedreven. Koning Harold op het toneel achterlatend, liggend met zijn hand op zijn hart en een zwaard in zijn borst gestoken. Bij hem stond zijn voormalige vriend Willem. De slag bij Hastings was gewonnen door Willem de Veroveraar. Het verraad was gewroken. De pop draaide zich naar het publiek.

“Ziehier, uw nieuwe vorst, Willem. Ik beloof u, dat ik mijn best zal doen, om goed te regeren. Over Engeland en Normandië. Gescheiden door water, maar niet gescheiden door heerschappij. Ik beloof u, goede burgers, dat mijn koninkrijk u vrede en welvaart zal brengen en iedereen die mij erkent zal rijkelijk beloond worden!”

De Engelse en de Normandische soldaten die inmiddels weer het toneel opgekomen waren, knielden voor hun nieuwe meester en alsof daar opdracht voor gegeven was, deed het volk op het plein dat ook. Mannen en vrouwen en de kinderen die het een spannend spelletje vonden, volgden het voorbeeld van de massa.

Onder vrolijke muziek van luiten en tamboerijnen ging het gordijn nu voor de laatste maal dicht en het volk haalde verlicht adem.

Wat was het spannend geweest, wat een spektakel. Iedereen sloeg de handen op elkaar in een welverdiend applaus. Wat moest hier een werk aan besteed zijn. Zoveel poppen en zoveel kleuren.

Het applaus werd onderbroken toen de poppenspelers vanachter de wagen vandaan kwamen en met een trotse blik in hun ogen voor het dankbare publiek bogen. Alle zes tegelijk, hand in hand. Ze hadden het zweet op hun voorhoofd staan en waren zichtbaar blij met de reacties van het volk dat joelde van bewondering. Ze hadden gedacht dat er wel minstens twintig spelers gespeeld hadden, maar het waren er maar zes. Geen wonder dat ze bezweet waren. Maar wat waren ze trots en blij.

Abt Guillaume had de toneelvoorstelling met interesse gadeslagen. Hij was zeer wel bekend met wat er gebeurd was. Maurice had hem van alles op de hoogte gehouden via brieven.

Op de markt vloeide een zoete melodie over het plein. Een bard met een lange fazantveer op zijn vilten muts, liep zingend en spelend op zijn luit naar het midden van het plein en trok de aandacht van de menigte.

Via de kloosterpoort zag de abt een vrouwenfiguur naderen met twee kinderen op haar armen. Ze keek zoekend om zich heen. Ze zocht de abt, dat was duidelijk.

Bij het herkennen van haar nieuwe werkgever versnelde zij haar pas en stak het plein over, vlak voor de zingende bard langs.

Het plein was tot de laatste plek gevuld met luisterende mensen. Iedereen wou de voorstelling horen.

Op datzelfde moment keek de zingende bard naar de passerende vrouw en sloot in verwarring zijn mond. Hij herstelde zich snel, maar zong de laatste noten behoorlijk achter de maat en zijn eerst zo perfecte tonen klonken plotseling hees. Hij was duidelijk van zijn stuk

gebracht. Hij reikte naar achteren naar het koord van zijn luit en wilde het instrument afdoen, maar de luisterende menigte was het daar helemaal niet mee eens en riep dwingend, “Zingen bard, zingen, dóórgaan!”

Deichtire leek ook geschrokken bij de aanblik van de bard, ze wou liefst zo snel mogelijk terug naar huis, ze moest een slaappleats maken voor nog een kleintje en ze moest ook zorgen dat er doeken kwamen zodat ze de arme spruit kon verschonen. Verward liep ze na een nauwelijks merkbare aarzeling door naar de abt.

Ze beloofde Guillaume de volgende dag verslag uit te komen brengen en draaide zich in de richting van haar huis. Daarbij ving haar blik nog even die van de bard, die onophoudelijk naar haar en de kinderen was blijven staren bij het hervatten van zijn vers. Ze hield zijn blik een moment vast en verdween met de kinderen in haar armen geklemd de mensenmassa in.

Na de avondmaaltijd slenterden de broers gemoedelijk de trap op. De oude deur kreunde weer toen hij van het slot gehaald werd.

“Ik heb begrepen dat je ook een buidel met geld bij het kind gevonden hebt?”

“Ja, op één of andere manier heeft iemand zich toegang tot mijn kamer verschaft en de buidel met geld met daarbij de dolk met *‘Cura pro futuro’* op mijn schrijftafel neergelegd.”

Maurice knikte bedachtzaam maar sprak geen woord.

“Ik begrijp niet hoe het mogelijk is. De kamer is altijd afgesloten. En vanmorgen ondanks alle verwarring was het niet anders. En nu heb ik dus de zorg voor een zuigeling die mij wordt toevertrouwd en degene die dat gedaan heeft, heeft er een grote geldsom voor over dát het ook gebeurt. Want in die buidel zit wel erg veel goud”, zei de abt ongemakkelijk.

“Broer, dit kind is een belangrijk kind, dat zeg ik je. De dekentjes en

die fraaie dolk zijn niet van eenvoudige mensen. Ik zal de komende tijd eens rond vragen en als ik je in de toekomst ergens mee kan helpen wat betreft deze knul, dan moet je het mij laten weten. Dan zullen we eens kijken hoe we van nut kunnen zijn daar in Boulogne. Maar, we wachten voorlopig maar gewoon af, je weet niet hoe sterk dit kind is. Vele kleintjes worden ziek en sterven nog vóór ze een jaar zijn, dat weet je, jij was zelf ook altijd een zorgenkindje. Trouwens, het is een wonder dat jij geboren bent. Moeder had gezworen dat áls ze nog een kindje zou krijgen, dat ze het aan God zou schenken en dat het gewijd zou worden aan de kerk. Daarom sloot Moeder jou direct af van de wereld.

Ze was een uitzonderlijke schoonheid, ... en ze is nog steeds een mooie vrouw Guillaume, hoewel ze nu toch wel een beetje op een verschrompeld appeltje begint te lijken,” lachte hij. “Ik plaag haar daar weleens mee en krijg dan bijna de bronzen kandelaar naar mijn hoofd die jij haar ooit eens hebt gegeven. Ze praat nog steeds veel over jou, maar dat ben ik wel gewend en ik vind het niet erg.” verontschuldigde Maurice zich snel toen hij de verwarde blik van zijn broer opving.

“Ik weet dat ik veel in haar gedachten ben,” zei Guillaume nadenkend. “Ze schrijft mij heel regelmatig en is blij dat ik inmiddels abt ben geworden. Maar als ik denk aan de kwalijke figuren die mij deze opleiding hebben gegeven, is het een wonder dat ik het volgehouden heb. Overigens, het is waarschijnlijk de bedoeling dat ons ventje ook zo’n soort opleiding krijgt, wat denk jij Maurice?”

“Je hebt er in ieder geval de financiële middelen voor en jij weet als geen ander de beste leermeesters te vinden voor hem.”

Guillaume zat een poosje in het vuur te staren en draaide zich vervolgens om.

“Maurice, het ventje moet een naam hebben. We moeten een naam

bedenken.” Momenten lang verzonken ze in gepeins, om een enkele keer op te springen als ze een naam hadden bedacht, om daarna zijgend onmiddellijk weer te gaan zitten. De ene naam was te simpel, de andere was te vormelijk. Een naam wás nog niet zo gemakkelijk.

Maurice schoof plotseling naar voren op zijn stoel.

“Guillaume, wáár heb jij hem gevonden?”

“Dat weet je toch? In een mand, aan de steiger van de Yonne.”

“Ja, dat bedóel ik, dat bedóel ik.” bracht Maurice opgewonden uit.

“Dát wordt zijn naam!!!”

“Mand...?” bracht Guillaume droog uit en keek zijn broer verwonderd aan.

“Nee, geen 'Mand'..., Yonne!!!”

“Yonne, zo heet de rivier, dat is toch geen naam voor een kind?

Nee, dat lijkt mij toch niets hoor, Maurice, wie noemt zijn kind nu Yonne.”

“Ja wél, broer, zie je het dan niet? Dit kind is door deze rivier gebracht, het heeft hem zijn naam gegeven. De rivier heeft het leven van dit kind gespaard. Het móét zo zijn, de rivier wil het zo!”

Abt Guillaume keek zijn broer verbaasd in de ogen. Verwarring maakte zichtbaar langzaam plaats voor acceptatie.

De beker met wijn die hij al die tijd in zijn hand had gehouden, bracht hij opeens in een toast omhoog.

“Het zij zo.” Samen klonken zij op de ongewone naam, van dit ongewone kind.

Met een lichte glimlach hoorde de geheimzinnige ridder van het vlot met de witte tuniek deze woorden aan, zo zou alles tóch nog goed komen. Hij ging even verliggen op de schaapsvellen, in de kleine vluchtruimte die uitkwam achter de oude kast, in de kamer van de

abt. Hij had de hele dag daar gelegen nadat hij nét op tijd de buidel met gouden munten op de schrijftafel van de abt had gelegd.

Hij voelde zich behoorlijk stijf en zat onder de blauwe plekken door zijn belevenissen in het water.

Toen hij die ochtend, ontdaan van zijn maliënkolder, er weer in was geslaagd, om op te staan, was hij gelijk terug gelopen in de richting van de steiger. De mand stond er nog en de abt kwam net aanlopen met de kok. De ridder trok zich snel terug achter een struik en zag dat de abt de mand opnam.

Hij had een zucht van verlichting geslaakt en was teruggelopen in de richting van de half vervallen ruïnetoren, waar hij wat stenen en struikgewas opzij trok. Daar was de ingang van de grot, geblokkeerd door een grote ronde steen. Toen uiteindelijk de steen van zijn plaats was gerold werd een kleine donkere gang zichtbaar.

Deichtire vleide de dekentjes over de krullenkopjes van haar twee zuigelingen. Yonne lag tevreden geluidjes te maken in zijn bedje. Hij was gevoed en gebaad samen met zijn nieuwe broertje Arlán. Arlán's haartjes waren krullig rood en die van Yonne zeer licht blond. Het leek een leuk span zo samen. Ze zou goed voor hen zorgen.

Hoofdstuk 2.

Yonne en de geheime gangen in de grot.

Simon gered uit handen van de rovers.

De lessen over alles wat met godsdienst onderwijs te maken had, had abt Guillaume niet uit handen willen geven. Ingewikkelde dingen als het begrijpen hoe de kerk in elkaar stak, wilde hij zorgvuldig zelf onderwijzen. Hij besepte zeer goed dat hij zich op glad ijs bevond met deze wijze van onderricht. Het was erg gevaarlijk om anders of 'verder' te denken dan wat de kerkvaders nodig achtten voor de gewone man om te weten.

De geschiedenislessen werden voornamelijk gegeven in de consistorie met de andere jongens van het dorp, door een hele oude saaie monnik, die de jongens verveelde met onbegrijpelijke bijbel teksten. Dat de geschiedenis belangrijk was om de huidige wereldtoestand te begrijpen, was nooit bij de geschiedenisleraar opgekomen.

Maar wél in dat van Abt Guillaume.

De jongens waren nu negen jaar oud en dankzij de persoonlijke lessen van hém, zeer geïnteresseerd in verhalen over de Noormannen en de Muzelmannen en alle verhalen die zij konden gebruiken in hun vrije tijd na de lessen voor hun spelletjes in oorlogstactieken.

Deze les vertelde de abt over de mythe van de Zwaanridder.

Yonne en Arlán zaten met open mond te luisteren en slurpten ieder woord op wat de verteller sprak. Ze durfden elkaar niet eens aan te kijken uit angst dat de ander zou raden wat hij dacht en dat was vast erg kinderachtig. Toch zagen de jongens de prachtig geklede, in

steeds feller licht gehulde held, in zijn door een enorme zwaan getrokken bootje, vanachter de horizon aan komen varen.

Hertogin Elsa is verdrietig, zij moet trouwen met de gemene graaf Frederik van Telramund. Zij staat aan de oever van de rivier te wachten en omhelst haar geheimzinnige ridder die zojuist zegevierend aanmeert.

De Geheimzinnige Zwaanridder heeft graaf Frederik verslagen, maar heeft wél zijn leven gespaard.

Elsa de hertogin van Brabant, is nu vrij om met de Zwaanridder mee te gaan. Hij wil met haar trouwen, maar op één voorwaarde: ze mag nóóit naar zijn naam of afkomst vragen. En Elsa belooft dit.

Helaas kan Elsa zich later niet bedwingen en vraagt tóch naar zijn naam en afkomst. Diep bedroefd door Elsa's vraag, vertelt hij zijn naam. Hij maakt zich bekend als Graalridder Lohengrin, zoon van Parcival, de Koning van de Heilige Graal.

Nu hij zich bekend heeft gemaakt moet hij terugkeren. Dat was de afspraak...

Voortgetrokken door een grote witte zwaan verdwijnt Lohengrin in zijn bootje achter de horizon. En laat Elsa gebroken van verdriet achter.

Yonne slaakt een zucht van ingehouden emotie...

“Is het verhaal nu afgelopen, Vader?” wil hij weten.

“Nou ja, ... en nee, eigenlijk. Men fluistert dat Godfried van Bouillon, een kleinzoon van de Zwaanridder is.” vertelt de abt geheimzinnig en vóór dat de jongens over elkaar heen buitelden met vragen, wuifde hij met een handgebaar de jongens de deur uit.

Met heel wat voer voor een goed gevecht met romantische beloning in het vooruitzicht, verlieten de leerlingen de kamer van de abt en

houden naar hun speelplaats om de hoek van de oostelijke vleugel van het klooster, op een oever van de rivier waar het water meedogenloos tegen de rotsige achterwand opgesmeten wordt door de stroomversnelling van de bocht. Hier hadden ze afgesproken met hun vriendje Simon.

Omdat Simon er nog niet was speelden ze het Lohengrin-verhaal na. Simon kreeg steeds meer werk van zijn vader de zilver-en goudsmid en had steeds minder tijd om met zijn maten te spelen. Waarschijnlijk moest hij nu ook voor zijn vader werken.

De jongens beeldden zich in dat zij de hoofdrolspelers waren.

“Ik ben Telramund” schreeuwde Arlán en sprong met denkbeeldig geheven zwaard tot vlak voor zijn broer.

Yonne scheen het helemaal niet te merken en staarde peinzend tot voorbij de rivieroever.

Hij zag in gedachten de Zwaanridder in al zijn glorie zachtjes uit het niets tevoorschijn varen. Rechtopstaand, in zilveren nevelen gehuld. In zijn handen hield hij een prachtig flonkerend, groot zwaard geheven. Zijn gezichtsharnas was dicht en alleen een schittering vanachter zijn oogopeningen verried zijn felle groene ogen.

De boot had twee krullen, één aan de voorkant en één aan de achterkant. De boot werd getrokken door een grote witte zwaan met een zwart omrande, oranje snavel. De zwaan keek hem strak aan in het statige voorbijvaren. Yonne was één met het tafereel en bleef alleen achter, toen de zwaan en de ridder in de nevelen verdwenen. “Zwaanridder verdedigt u” commandeerde Arlán. Dat bracht Yonne met een schok weer terug naar de werkelijkheid.

“Wacht nou ff, Arlán, dan pak ik mijn zwaard en dan zal ik je verpletteren!” En hij sprong opzij naar een flinke tak, greep hem stevig met beide handen vast en deed een uitval naar Arlán.

Die had op zijn beurt een andere stronk gegrepen. Zo stonden de

jongens gebukt, in aanvalspositie tegenover elkaar.

De een ging niet onderdoen voor de ander. Ze keken elkaar met van haat verwrongen gezichten aan en klemden de kiezen ferm op elkaar, wachtend op de eerste slag. Ze waren er klaar voor.

Arlán maakte gebruik van een kort moment van afgeleide concentratie, door het geluid van een klapwiekende duif in het boomgebladerte boven hen en sloeg zijn broer hard op diens schouder. Dat veroorzaakte een woeste kreet en met nietsontziende felheid stootte Yonne naar voren. Hij sloeg en houwde en prikte, terwijl Arlán zich maar ternauwernood kon verdedigen. Hij werd naar achteren gedreven, richting de rivier. Yonne leek wel blind van razernij. Hij schreeuwde, brulde en dreef zijn broer steeds verder en verder. Arlán stond nu bijna met zijn voeten in het water en verdedigde zich uit alle macht. Hij boog en sprong om alle slagen te ontwijken. Voorzichtigheid hoort niet bij het spel en Arlán lag met geheven zwaard op zijn rug in het water. Onmiddellijk kreeg het woedende water vat op zijn lichaam wat nog geen balans had kunnen vinden en trok het meedogenloos in zijn vaart mee.

Yonne zag het gespartel van zijn broer en gelijk daarop, alsof iemand hem naar beneden trok, zijn hoofd in het water verdwijnen, kwam weer boven met wijd open mond en ging proestend weer onder, de bocht om.

Yonne zette het op een lopen, de heuvel over. Hij holde zo snel hij kon naar de andere oever en zette zijn handen boven zijn ogen om beter te kunnen zien. Niets! O, nee, laat het niet waar zijn, Arlán kan toch zwemmen? Waar is hij dan?

Yonne zocht over de tegenover liggende oever, geen broer.

Toch was hij niet bang dat Arlán verdrongen was. Ze hadden zó vaak op deze rivieroever gespeeld, rijdend op boomstronken als waren dat hun strijdrossen. Hun benen openhalend aan de ruwe schors, wat

Deichtire elke keer weer boos maakte.

“Kom kijken, Yonne”, hijgde de stem van Arlán achter hem.

En daar stond zijn broer, druipend van het water, maar met een glanzend gezicht van spanning.

Hij draaide zich gelijk weer om en holde met Yonne in zijn kielzog de heuvel weer af, wijzend op een dichtbegroeid struikgewas waar enkele stenen in wanorde weggerold waren en nu een opening lieten zien waaruit Arlán schijnbaar gekropen was. Arlán pakte zijn broer bij zijn mouw en duwde hem dwingend een beetje naar voren.

“Kijk dan, Yonne, het is een geheime gang!”

Yonne zette aarzelend een stap naar voren maar bleef besluiteloos staan.

“Ga jij er maar eerst in, jij bent er ook út gekomen.”

Arlán pakte resoluut een struik vast en schoof zich met de benen naar voren stukje bij beetje in het gat. Een plofje was het bewijs dat hij met de beide benen aan de andere kant van het gat op de grond terecht gekomen was. Yonne riep aarzelend;

“Alles goed?” en op het “Ja, kom je nog?” liet hij ook been voor been, zijn lichaam in het gat verdwijnen.

Een zachte schemer was voldoende om hem genoeg zekerheid te verschaffen dat hij niet in de duisternis zou verdwijnen en met hetzelfde plofje kwam hij naast Arlán op de vloer terecht. Zijn ogen moesten eerst een beetje wennen aan het schaarse licht, maar toen zag hij dat zij zich bevonden in een soort grot. Arlán wees met zijn vinger naar een plas water. “Daar ben ik uit gekomen. Op de bodem is een opening naar de rivier.” Hij vertelde dat hij vast geraakt was in een uitstekende boomwortel en zodoende licht had zien schijnen achter de stronk. Hij was wel geschrokken toen hij naar dat licht was gezwommen, want hij kwam niet op de oever maar in deze grot uit. “Een geheime gang, Yonne”, zei hij met ontzag. Yonne keek weer